

Четврта година
ДОДАТАК
SUPLIMENT

Март 2004
Martie 2004

MACEDONEANUL МАКЕДОНЕЦОТ

*Asociația Macedonenilor din România
Друштвото на Македонците од Романија*

ИН МЕМОРИЈАМ

IN MEMORIAM

Трајковски имаше само 43 години кога во 1999-та беше избран за претседател на Македонија. Претседателот Борис Трајковски е роден на 25 јуни 1956 година, во Струмица. Дипломирал на Правниот факултет во Скопје, во 1980 година. Кариерата ја почнал како раководител на Правната служба во градежното претпријатие "Слобода" во Скопје. Од 1997 до 1998 година бил шеф на Кабинетот на градоначалникот на Општината Кисела Вода, а од 21 декември 1998 ја извршуваше функцијата заменик-министер за надворешни работи на Република Македонија.

На 15 декември 1999 година Трајковски беше инаугуриран како втор претседател на Република Македонија. Инаугурирање значеше промена на генерации - неговиот претходник и основачот на независната македонска држава, Киро Глигоров, беше двапати постар.

Веднаш по инаугурирањето за претседател, Трајковски порача дека ќе биде претседател на сите граѓани, без оглед на етничката, верската и партиската припадност и ќе работи со цел Македонија во новиот милениум да стане стабилна и просперитетна европска држава, со развиена демократија, со висок степен на почитување на човековите права и слободи, со пазарна економија и со повисок животен стандард на нејзините граѓани. Тогаш тој вети дека ќе води и активна добрососедска политика.

Од почетокот на својот мандат претседателот Трајковски беше активен на меѓународен план. Патуваше во многу држави во Европа и во светот оствари многубројни билатерални средби со шефови на држави и на влади. Одржа повеќе говори на меѓународни форуми, како што се Светскиот економски форум во Давос, Советот на Европа, Обединетите нации, како и во парламентите на повеќе земји. Беше

Трајковски avea numai 43 de ani când a fost ales în anul 1999 în funcția de președinte al Republicii Macedonia. Președintele Boris Trajkovski s-a născut pe data de 25 iunie 1956, în localitatea Strumița. În anul 1980 a devenit licențiat al Facultății de Drept din Skopje. Cariera și-a început-o ca șef al departamentului juridic din cadrul întreprinderii de construcții "Sloboda" din Skopje. Din anul 1997 a fost șeful cabinetului prefectului departamentului administrativ Kisela Voda, și din data de 21 decembrie 1998 a îndeplinit funcția de secretar de stat în cadrul ministerului pentru afaceri externe al guvernului Republicii Macedonia.

La data de 15 decembrie 1999, Trajkovski și-a preluat atribuțiunile ca cel de al doilea președinte al Republicii Macedonia. Numirea sa a însemnat o schimbare și de generații - primul președinte și întemeietorul statului macedonean independent - Kiro Gligorov - având aproape de două ori vârsta sa.

Imediat după preluarea atribuțiilor de președinte, Trajkovski și-a transmis mesajul către națiune prin care a spus că va fi un președinte pentru toți cetățenii, fără a ține cont de apartenența etnică, religioasă sau de partid și că țelul său va fi ca în noul mileniu Macedonia să devină un stat european stabil și prosper, cu o democrație dezvoltată, unde drepturile și libertățile oamenilor sunt respectate, cu o economie viabilă de piață și cu un înalt

standard de viață pentru toți locuitorii săi. Tot atunci el s-a angajat pentru o politică de bună vecinătate.

De la începutul mandatului său, președintele Trajkovski a fost un element activ și pe plan internațional. A călătorit în multe state din Europa și din lume unde a avut întâlniri bilaterale cu șefii și guvernele multor țări. A ținut multe cuvântări în fața unor forumuri internaționale cum ar fi Forumul Economic Internațional de la Davos, Uniunea Europeană, Națiunile Unite, precum și în fața parlamentelor mai multor țări. Era prieten cu un număr impresionant de

1956

2004

пријател со голем број светски државници, вклучувајќи го и американскиот претседател Џорџ Буш.

Неговиот потолерантен, вклучителен пристап играше важна улога во преговорите да се стави крај на шестмесечниот конфликт меѓу етничките албански бунтовници и македонските безбедносни сили во 2001.

Претседателот Трајковски беше оженет за Вилма Трајковска и беше татко на ќерката Сара и синот Стефан.

Претседателот Борис Трајковски почина Петок 26 февруари во авионска несреќа на 30 километри од градот Мостар во Босна и Херцеговина.

Поширокиот политички свет жали за смртта на првиот државник на Македонија.

Британскиот државен секретар за надворешни работи Џек Стро напиша: "Многу се растажив кога слушнав за трагичната смрт на претседателот на Македонија во авионската несреќа. Тој одигра клучна улога во меѓуетничкиот конфликт кој му се закануваше на македонското единство"

"Посебно е тажно што ова се случува на денот кога Македонија требаше да слави како земја која требаше да аплицира за членство во ЕУ. Претседателот Трајковски имаше суштинска улога во избавувањето на оваа земја од конфликтот и во нејзиното водење кон Европа. Неговиот придонес ќе претставува постојано наследство на патот на земјата кон Европа", изјави специјалниот претставник на ЕУ Сорен Јесен Петерсен.

Хавиер Солана, шеф на надворешната и одбранбена политика на Европската Унија: „Тој имаше многу пријатели, а јас бев еден од нив. Бев со него во многу тешки моменти, по цели денови и ноќи, и секогаш можев да ја видам неговата страст, неговиот капацитет за работа, неговата издржливост.“

Пат Кокс, претседател на европскиот парламент: „Тој беше човек кој го донесе помирувањето во неговата сопствена татковина, каде имаше голема веројатност за поделба. Човек кој беше помирител во неговиот регион, вистински Европеец.“

Премиерот на Ирска Бerti Ахерн, на денот кога Македонија требаше да му предаде барањето за членство во Унијата : „Последен пат се сретнав со претседател Трајковски во Њујорк, минатиот септември, кога ја договаравме денешната церемониј. Тој беше голем подржувач на македонските амбиции за зачленување во Унијата и денешниот ден требаше да биде ден кога и тој ќе славеше.“

Стипе Месич, претседател на Хрватска: „Се работи за човечка загуба, што не ги погоди само неговото семејство и Република Македонија, туку ќе има и политички одраз врз настаните во регионот.“

oameni de stat, printre aceştia incluzându-se și preşedintele american George Bush.

Abordarea sa mult mai tolerantă și globală a jucat un rol important în tratativele care au pus capăt conflictului dintre rebelii etnici albanezi și forțele de ordine macedonene în anul 2001.

Preşedintele era căsătorit cu Vilma Trajkovska și era tatăl unei fiice - Sara și a unui fiu - Stefan.

Preşedintele Trajkovski a murit vineri 26 februarie în urma unui accident aviatic petrecut la 30 de kilometri de oraşul Mostar din Bosnia Herţegovina.

Lumea politică internaţională deplânge moartea omului de stat macedonean.

Secretarul de stat britanic însărcinat cu afacerile externe Jack Straw a spus : "M-am întristat când am auzit de vestea tragiceї morţi a preşedintelui Macedoniei în accidentul aviatic. Acesta a jucat un rol important în conflictul interetnic care ameninţa unitatea statului macedonean"

"Este deosebit de trist că acest lucru se întâmplă în ziua în care Macedonia trebuia să sărbătorească cererea sa de aderare ca membru al Uniunii Europene. Preşedintele Trajkovski a avut un rol susţinut în scoaterea Macedoniei din starea de conflict în care se afla și aducerea ei către Europa. Aportul său va reprezenta o moştenire de netăgăduit în drumul urmat de această ţară spre Europa" a spus trimisul special la UE, Soren Jesen Petersen.

Javier Solana, înalt reprezentantul Uniunii Europene pentru politică externă și securitate comună : "El a avut mulți prieteni, și eu am fost unul dintre ei. Am fost împreună cu el de-a lungul multor momente grele, de-a lungul a zile și nopți întregi și întodeauna am putut să văd pasiunea pe care o investea, capacitatea sa de lucru, tenacitatea"

Pat Cox, preşedintele Parlamentului Republicii Irlanda : "A fost omul care a adus împăcarea în propria sa glie străbună, atunci când aceasta părea că mai mult ca sigur se va fărâmiţa. A fost omul care a adus pacea în regiunea pe care a condus-o, a fost un adevărat european"

Primul Ministru al Republicii Irlanda, Bertie Ahern, în ziua când Republica Macedonia trebuia să-i înmâneze cererea de aderare la Uniunea Europeană pentru a deveni membru cu drepturi depline : "Ultima dată când m-am întâlnit cu Preşedintele Trajkovski, a fost în luna septembrie anul trecut, la New York, când am discutat despre ceremonia care trebuia să se desfășoare astăzi. El a fost un mare susţinător al ambițiilor Macedoniei de a deveni membru al Uniunii Europene, și astăzi ar fi trebuit să fie o zi când și el ar fi trebuit să fie aici și să sărbătorească"

Stipe Mesici, preşedintele Croaţiei : "Aici nu este vorba numai despre o pierdere a unei vieți omenești, care a afectat numai familia sa și Republica Macedonia, aici este vorba despre efectele politice imediate care vor lua naștere

Антон Поп, премиер на Словенија : „Нема сомневање дека тој беше политичар ориентиран кон Европа, државник кој работеше за модерна Македонија и нејзиниот развој.“

Марк Лејти, поранешен новинар и претставник на НАТО: „Кога сите се криеја, Трајковски секогаш беше тука. Во најтешките моменти ќе го повикавме и тој ја завршуваше работата.“

Ѓорѓи Иванов, политиколог: „Борис беше човек. На анкетите не се мери човечноста и искреноста на луѓето и можеби затоа тој не беше популарен политичар. Тој беше државник.“

Љубомир Фрчковски, поранешен министер за надворешни и внатрешни работи : „Мислам дека имавме среќа да го имаме, со една жестока поддршка од меѓународната заедница. Тој имаше исклучително добри врски и позиции надвор, што беше исклучително корисно за земјата. Не верувам дека ќе имаме сличен кандидат во ова исклучително важно време за Македонија.“

Борјан Јовановски, поранешен портпарол на Трајковски : „Македонија доживеа страшен удар врз и онака крвниот темел врз кој допрва треба да ги градиме вистинските европските вредности, кои ќе не однесат онаму каде посакуваше претседателот Трајковски.“

Мирчеа Геоана, министер за надворешни работи на Романија: Борис Трајковски беш еден избран лидер, за кој духовните вредности имаа огромно значење, почитуван во Македонија и на Балканот. Борис Трајковски ја разбра значителноста на

вън регионе”

Anton Pop, Primul Ministru al Sloveniei : “Nu există nici un dubiu că el a fost un om politic orientat către Europa, un om de stat care s-a luptat pentru o Macedonia modernă și pentru dezvoltarea ei”

Mark Leity, purtătorul de cuvânt civil și reprezentantul NATO : “Atunci când toți se ascundeau, Trajkovski întodeauna era acolo. În cele mai grele momente îl chemam și el termina ceea ce era de făcut”

Ghiorgi Ivanov, politolog : “ Boris a fost un om. În chestionarele de sondaj nu se pun întrebări despre omenie și sinceritate și poate din această cauză el nu era un politician popular. El era un om de stat”

Liubomir Frcikovski, fost ministru de interne și externe al Macedoniei : “Cred că am avut un mare noroc să-l avem pe el, pe el alături de o imensă susținere din partea comunității internaționale. El avea foarte bune legături cu străinătatea și acest lucru a fost de mare folos țării. Nu cred că în aceste vremuri de o importanță crucială pentru Macedonia vom avea un candidat la președenție asemănător lui.”

Borjan Jovanovski, fost purtător de cuvânt a lui Trajkovski : “Macedonia a suferit o puternică lovitură care a zguduit-o din temelii și din această cauză pentru viitor în primul rând trebuie să construim adevăratele valori europene care ne vor conduce acolo unde președintele Trajkovski dorea să ajungem.”

Mircea Geoană, Ministrul de externe al României : “Boris Trajkovski a fost un lider înțelept, pentru care valorile spirituale aveau o semnificație deosebită, respectat în Macedonia și în Balcani. Boris Trajkovski a înțeles

Scrisoarea de condoleanțe trimisă de către comunitatea macedoneană din România și Asociația Macedonenilor din România, ambasadorului Republicii Macedonia în România, Tihomir Ilievski

апликацијата на европските вредности и превзема јасни мерки кои водеа кон разбирање помеѓу заедниците од оваа земја.

importanța aplicării valorilor europene și a luat măsuri clare

Романо Проди претседател на Европска Комисија : „Кога ја добив веста за трагичниот инцидент кој прерано го прекина животот на Борис Трајковски веднаш се присетив на еден момент, нашата средба во Солун по повод јунскиот самит на Европскиот совет минатата година. Кога се видовме, се прегрнавме и си рековме дека е многу убаво што седиме на иста маса, планирајќи го нашиот нов заеднички дом. Се секавам дека му се заблагодарив за неговите напори и посветеност во процесот на приближување, не само на неговата земја туку и на целиот регион, кон Европа. Неговиот одговор на тоа беше насмевка и уште посилен прегратка. Тоа е сликата од Борис Трајковски што секогаш ќе ја носам со себе. Неговиот труд и неговата посветеност. Љубовта за Европа и за неговиот регион. Оваа земја, овој регион, цела Европа губи просветлен лидер и водач со јасна визија, државник кој знаеше да гледа подалеку од хоризонтот на дневните политички

**Ultimul drum al Preşedintelui Trajkovski
a început la Palatul Parlamentului**

игри, човек кој занеше како да ги стави основните индивидуални вредности во центарот на својот избор. Ние денес плачеме за Борис Трајковски, но ние сме, исто така, сигурни за политичката иднина на оваа земја. Секое поинакво однесување би било предавство за идеалите за кои Борис се заложување во текот на сиот свој живот. Неговата трагична смрт е тага за сите нас. Но, неговиот спомен треба да не поттикне да работиме уште повеќе за да го одржиме во живот неговото политичко и морално наследство и да ги оствариме целите што тој самиот ги постави.,

Погребот на претседателот Борис Трајковски беше во сабота 6 март на гробиштата Бутел во Скопје. Неговиот вечен дом се наоѓа на алеата на великаните на гробиштата Бутел во Скопје.

**Pe ultimul său drum, Preşedintele Macedoniei
a fost însoţit de mii de oameni**

care au condus la o reconciliere reală a komunităţilor din această ţară”.

Romano Prodi, preşedintele Comisiei Europene : “Când am primit vestea tragicului accident care înainte de vreme a întrerupt viaţa lui Boris Trajkovski, imediat mi-am amintit de un moment, de întâlnirea noastră de la Solun cu ocazia Summit-ului Consiliului European din luna iunie a anului trecut. Când ne-am văzut, ne-am îmbrăţişat şi ne-am spus unul altuia că este minunat să stăm la aceeaşi

masă şi să facem planuri pentru noua noastră casă comună. Ќми амintesc că i-am мулţумит pentru strădaniile sale şi pentru dedicaţia cu care аctionа in cadrul процесului de aderare, nu numai pentru ţара са ci pentru întreaga regiune. Răspunsul său la această мулţумire а fost un zămbet şi o şi mai puternică îmbrăţişare. Aceasta este imaginea lui Boris Trajkovski pe care o voi purta întodeаuna сu mine. Osteneala pe care şi-o dădea şi dedicaţia de care dădea dovadă. Dragostea pentru Europa şi pentru regiunea din care făcea parte ţара са. Această ţară, această regiune, întreaga Europă care pierde un lider luminat şi un conducător сu o

viziune clară care а ştiut să privească dincolo de horizontul jocurilor politice zilnice, un om care а ştiut în momentul în care а trebuit să facă anumite аlegeri să pună propriile valori individuale mai presus de orice altceva. Noi astăzi îl plângem pe Boris Trajkovski, dar noi suntem de asemenea siguri de viitorul politic al acestei ţări. Oricare alt mod de а gândi ar constitui o trădare а ideалurilor cărora Boris s-a dedicat întreaga са viaţă. Tragica са moarte este dureroasă pentru noi toţi. Dar, аmintirea са trebuie să ne impulsioneze să аctionăm сu şi mai мулţă дăruire pentru а menţine în viaţă moştenirea са politica şi morală şi pentru а îndeplini ţелurile pe care el însăşi le-a trasat.”

Ќnmormântarea Preşedintelui Boris Trajkovski а avut loc sâmbătă 6 martie la cimitirul Butel de lângă Skopje. Mormântul său се va situa pe Aleea Mai Marilor Naţiei.

Господ да го прости ! Нека почива во мир !

Dumnezeu să-l odihnească în pace!